

ОРГАНСКА ПРОИЗВОДЊА У ЖИВИНАРСТВУ: ПРЕГЛЕД ВАЖНИЈИХ АСПЕКТА УЗГОЈНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Снежана Богосављевић-Бошковић, Симеон Ракоњац, Владимир Досковић, Милун Д. Петровић¹

Резиме

У данашње време постоји велика потреба за дефинисањем алтернативне производње у живинарству, која ће обезбедити добијање производа високог квалитета, а уједно поштовати строге законске прописе о добробити гајених животиња које намеће Европска Унија.

Пошто је ово релативно млад и још увек недовољно истражен систем производње, постоји доста непознаница и нерешених питања који успоравају њен бржи развој. Још увек није селекционисан генотип који би пружао оптималне производне резултате у овом систему гајења, тако да се често користе или хибриди из конвенционалне производње или расе слабих производних карактеристика. Такође, нису у потпуности утврђене стварне потребе ових јединки у појединим хранивима, а које су често у супротности са строгим законским прописима о органској производњи. Поред несумљиве користи коју доноси коришћење испуста, а која се огледа у бољем квалитету добијених производа и већем степену удобности и виталности гајене живине, и даље велики проблем представља повећан степен ризика од преношења разних болести и паразита као и напада предатора.

Кључне речи: органско живинарство, генотип, исхрана, испуст.

Увод

Интензификација пољопривредне производње, како ратарске, тако и сточарске донела је много користи људском друштву, али интензиван развој пољопривреде и њена оријентација на индустријским принципима носили су са собом и негативне ефекте, који су се умножавали и све више расли. Основни негативни ефекти који прате конвенционалну интензивну пољопривредну производњу огледају се у ерозији земљишта и биодиверзитета, анималним производима добијеним од животиња које се гаје у условима константног стреса, присуству резидуа антибиотика и хемијских производа за заштиту биља.

Са спознајом негативних ефеката интензивне индустријске пољопривредне производње као последице које може да има конзумирање производа из исте са аспекта здравља потрошача (Laurence, 1991; Passille, 1997) расте интересовање за неконвенционалну, а посебно органску производњу. Све ово утицало је да се током последње деценије обим органске производње у светским размерама знатно повећа. Ширењу органске производње допринели су и стандарди дефинисани кроз законске прописе и регулативе који обезбеђују оквир за омогућавање добрих животних услова за домаће животиње. Ови минимални нстандарди, ипак, нису нужно и гаранција за добро стање по питању добробити животиња и њиховог здравственог стања (Sundrum, 2001; Kijstra и Eick, 2006).

¹ Проф.др Снежана Богосављевић-Бошковић, редовни професор, мр Владимир Досковић, асистент, дипл. инг. Симеон Ракоњац, сарадник у настави, др Милун Д. Петровић, доцент, Агрономски факултет, Цара Дусана 34, 32000 Чачак, Србија, е-маил: sbb@tfc.kg.ac.rs

